Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0145

Mobilizacija Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom: zahtjev EGF/2025/008 BE/Liberty – Belgija

Rezolucija Europskog parlamenta od 29. travnja 2026. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva iz Belgije – EGF/2025/008 BE/Liberty (COM(2026)0004 – C10-0062/2026 – 2026/0066(BUD))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2026)0004 – C10-0062/2026),

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/691 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1309/2013[1] („Uredba o EGF-u”),

– uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. („Uredba o VFO-u”)[2], kako je izmijenjena Uredbom (EU, Euratom) 2024/765[3], a posebno njezin članak 8.,

– uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima,

---

1 SL L 153, 3.5.2021., str. 48., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj.

2 SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.

3 Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2024/765 od 29. veljače 2024. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. (SL L, 2024/765, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava[4], a posebno njegovu točku 9.,

– uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava,

– uzimajući u obzir pismo Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A10-0084/2026),

A. budući da je Unija uspostavila zakonodavne i proračunske instrumente kako bi pružila dodatnu potporu radnicima koji su pogođeni posljedicama velikih strukturnih događaja i promjena u svjetskim trgovinskim tokovima te kako bi im se pružila pomoć prilikom njihova ponovnog uključivanja na tržište rada; budući da se ta pomoć ostvaruje u obliku financijske potpore radnicima;

B. budući da bi potporu trebalo usmjeriti na brzo ponovno uključivanje radnika na tržište rada i osigurati da se osposobljavanjem, prekvalifikacijom i strukovnim osposobljavanjem radnicima na bolji način pruže vještine usklađene s potrebama tržišta rada;

C. budući da je Belgija podnijela zahtjev EGF/2025/008 BE/Liberty za financijski doprinos iz EGF-a nakon otpuštanja 507 radnika[5] u poduzeću Liberty Galați Belgian Branch (Liberty) u sektoru gospodarstva svrstanom u odjeljak 24. NACE-a Rev. 2 (Proizvodnja osnovnih metala) u pokrajini Liège (BE33), u Valoniji, u referentnom razdoblju od 24. travnja 2025. do 24. kolovoza 2025.;

D. budući da se zahtjev temelji na intervencijskim kriterijima iz članka 4. stavka 2. točke (a) Uredbe o EGF-u, kojima se propisuje da je potrebno da u referentnom razdoblju od četiri mjeseca najmanje 200 radnika ili samozaposlenih osoba koji su proglašeni viškom u nekom poduzeću u državi članici prestane obavljati svoju djelatnost;

E. budući da je Trgovački sud u Liègeu 22. travnja 2025. proglasio stečaj Libertyja; budući da Belgija od 2022. bilježi rast broja stečajeva;

F. budući da Regija Valonija i Le Forem osiguravaju nacionalno pretfinanciranje i sufinanciranje mjera;

G. budući da su ispunjeni zahtjevi utvrđeni zakonodavstvom Unije i nacionalnim zakonodavstvom o kolektivnom otpuštanju;

H. budući da bi financijski doprinos iz EGF-a ponajprije trebao biti usmjeren na aktivne mjere politike tržišta rada i personalizirane usluge čiji je cilj brza reintegracija korisnika na tržište rada i ponuditi im osposobljavanje radi stjecanja vještina kako bi im se

---

4 SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

5 U smislu članka 3. Uredbe o EGF-u.

olakšalo pristupanje tržištu rada;

I. budući da EGF ne smije premašiti najviši dopušteni godišnji iznos od 30 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.)[6];

1. slaže se s Komisijom da su uvjeti iz Uredbe o EGF-u, a posebno oni iz njezina članka 4. stavka 2. točke (a), ispunjeni i da Belgija u skladu s tom Uredbom ima pravo na financijski doprinos u iznosu od 2 033 869 EUR, odnosno 85 % ukupnog troška od 2 392 788 EUR, što obuhvaća troškove za personalizirane usluge u iznosu od 2 358 922 EUR i troškove za aktivnosti pripreme, upravljanja, informiranja i promidžbe te kontrole i izvješćivanja u iznosu od 33 866 EUR;

2. prima na znanje da su belgijske vlasti podnijele zahtjev 13. studenog 2025. i da je Komisija, na temelju dodatnih informacija koje je primila od Belgije, dovršila ocjenu zahtjeva i o tome 2. ožujka 2026. obavijestila Parlament; naglašava da je potrebno skratiti vrijeme između zahtjeva za mobilizaciju EGF-a i odluke o financiranju, uz istodobnu zaštitu proračunskih prava Parlamenta;

3. prima na znanje da se zahtjev odnosi na 507 ciljanih korisnika koji su proglašeni viškom u poduzeću Liberty;

4. prima na znanje da se Liberty prije proglašenja stečaja godinama suočavao s financijskim poteškoćama zbog nepovoljnih uvjeta na tržištu čelika, poremećaja u lancu opskrbe povezanih s pandemijom bolesti COVID-19 i visokih cijena energije nakon agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine zajedno s ovisnošću Unije o uvezenim fosilnim gorivima i nedovoljnom upotrebom jeftinijih izvora energije; konstatira da su galvanizacijske linije poduzeća Liberty Steel Liège u mirovanju od prosinca 2021., uglavnom zbog nedostatka sirovina, što je pokrenulo operaciju restrukturiranja koja je 2023. dovela do njegova pravnog prijenosa na poduzeće Liberty Galați; izražava žaljenje zbog toga što se proizvodna aktivnost nije nastavila unatoč preuzimanju i što je kulminirala stečajem;

5. primjećuje da su poteškoće s kojima se suočilo poduzeće Liberty Steel također povezane s čimbenicima specifičnima za to poduzeće nakon što ga je GFG Alliance preuzeo od korporacije ArcelorMittal; ističe ozbiljnu zabrinutost u pogledu financijske održivosti poslovnog modela i neispunjavanja obveza ulaganja, što je doprinijelo pogoršanju ekonomske situacije postrojenja i posljedičnom otpuštanju radnika;

6. primjećuje da je regija Valonija prošla proces deindustrijalizacije i gospodarske preobrazbe[7]; napominje da stečaj Libertyja predstavlja velik društveni šok za Valoniju, regiju čije je tržište rada već oslabljeno drugim restrukturiranjima; naglašava da je sektor čelika i

---

6 Članak 8. Uredbe o VFO-u.

7 Nacionalna banka Belgije. Gospodarski pregled za 2024.

dalje važan gospodarski sektor za Belgiju, pri čemu je broj radnih mjesta u sektoru čelika po stanovniku i dalje visok; poziva belgijske vlasti da pruže posebnu potporu prilagođenu tim profilima kako bi se radnicima pomoglo da dodatno razviju vještine potrebne za pronalazak novih kvalitetnih radnih mjesta, kao i da poduzmu mjere za smanjenje stečajeva i ispravljanje socijalnih razlika koje dovode do isključenosti radne snage; naglašava da Unija održava okruženje pogodno za poslovanje kojim se potiče gospodarski rast, promiču inovacije, podupire tehnološki razvoj, jača konkurentnost i smanjuje nepotrebno regulatorno opterećenje te pojednostavnjuju birokratski postupci; naglašava potrebu za politikama kojima se potiču industrijska konkurentnost, teritorijalna, gospodarska i socijalna kohezija i regionalni razvoj; ističe važnost konkurentnog i otpornog europskog sektora čelika kao temelja za snažnu i visokokvalitetnu industriju i kao središnjeg stupa strateške autonomije Unije;

7. podsjeća da je svaki četvrti registrirani tražitelj zaposlenja u Valoniji stariji od 50 godina i da se suočava s većim preprekama pri ponovnom ulasku na tržište rada; napominje da se, unatoč tome što su visokospecijalizirani, radnici Libertyja zbog starije dobi (52 % radnika u dobi od 55 godina ili starije) suočavaju s izazovima kod promjene radnog mjesta; konstatira da je 69 % otpuštenih radnika niskoobrazovano;

8. podsjeća da se, u dogovoru sa sindikatima i regionalnim tijelima, personalizirane usluge koje će se pružati radnicima sastoje od sljedećih mjera: pomoć u pronalaženju novog radnog mjesta i profesionalno usmjeravanje, osposobljavanje, prekvalifikacija i strukovno osposobljavanje, uključujući informatičke vještine, potpora pri osnivanju poduzeća, doprinos za pokretanje poduzeća, poticaji i druge naknade; ističe važnost jačanja ulaganja u inovacije, vještine i modernizaciju industrije kako bi se ojačala konkurentnost europske industrije i osiguralo da su radnici spremni za promjenjive potrebe tržišta rada;

9. ističe važnost poticanja visokokvalitetnih radnih mjesta usmjerenih na budućnost kojima se jača konkurentnost, potiče digitalna transformacija i ispunjavaju zahtjevi tržišta rada kako bi se osigurala dugoročna gospodarska i socijalna otpornost; stoga smatra da mobilizacija EGF-a treba biti ugrađena u širi politički odgovor na svim političkim razinama kako bi se osiguralo da pogođeni radnici pronađu odgovarajuće mogućnosti u skladu sa svojim kvalifikacijama i vještinama; naglašava da je EGF instrument solidarnosti i pravedne tranzicije te da primarna zadaća Unije prije svega mora biti sprečavanje takvih zatvaranja;

10. naglašava važnost jačanja industrijske konkurentnosti Unije i promicanja ulaganja u strateške industrijske sektore kako bi se spriječila daljnja deindustrijalizacija i otpuštanja te poduprlo otvaranje radnih mjesta; naglašava potrebu za prijelazom na obnovljivu energiju, zajedno s drugim mjerama za osiguravanje

pristupačnih cijena energije;

11. naglašava da belgijske vlasti moraju osigurati vidljivost financiranja Unije i istaknuti njegovu dodanu vrijednost tako što će korisnicima, regionalnim i lokalnim vlastima, socijalnim partnerima i široj javnosti pružiti učinkovite i ciljane informacije;

12. poziva na provedbu temeljite završne evaluacije provedenih mjera zajedno sa socijalnim partnerima, koja će uključivati jasne i transparentne informacije o načinu na koji su sredstva iskorištena, ponovnom uključivanju radnika na tržište rada i o tome jesu li ostvareni ciljevi EGF-a; u tom kontekstu ističe važnost redovitog praćenja mjera koje se financiraju iz EGF-a kako bi se ocijenila njihova učinkovitost;

13. prima na znanje da je Belgija ciljanim korisnicima počela pružati personalizirane usluge 1. lipnja 2025. i da će razdoblje prihvatljivosti za financijski doprinos iz EGF-a teći od tog datuma do datuma koji nastupi 24 mjeseca od stupanja na snagu odluke o financiranju;

14. prima na znanje da Belgija od 22. travnja 2025. snosi administrativne izdatke provedbe EGF-a te da ti izdaci stoga ispunjavaju uvjete za financijski doprinos iz EGF-a od tog datuma do datuma koji nastupi 31 mjesec od stupanja na snagu odluke o financiranju;

15. prima na znanje da su belgijske vlasti pružile jamstvo da će se u pristupu predloženim mjerama i u njihovoj provedbi poštovati načela jednakog postupanja i nediskriminacije te da će se spriječiti bilo kakvo dvostruko financiranje;

16. ponovno ističe da pomoć iz EGF-a ne smije zamijeniti mjere za koje su prema nacionalnom pravu ili kolektivnim ugovorima odgovorna javna tijela ili poduzeća; podsjeća da je EGF ograničen, ciljan i dopunski mehanizam te da ne može zamijeniti strukturne gospodarske politike, koje su prvenstveno u nadležnosti država članica;

17. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;

18. nalaže svojoj predsjednici da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;

19. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.

PRILOG: ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva iz Belgije – EGF/2025/008 BE/Liberty

(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2026/1134.)